

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK BUITENLAND

SCHAKELCOLLEGE ARUBA

School : Schakelcollege
Plaats : Oranjestad, Aruba
BRIN-nummer : 29YN

Datum schoolbezoek : 8 december 2015
Datum vaststelling : 29 februari 2016

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Kwaliteitsprofiel 7
3	Beschouwing 9
4	Vervolg van het toezicht 13

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs bezocht het Schakelcollege, Oranjestad op Aruba in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.

Bij dit KO doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Doorgaans is dit alleen bij onafhankelijk onderzoek door derden het geval.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan diverse documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben. Het betreft onder andere de resultaten van enquêtes onder leerlingen en ouders, het jaarplan 2015-2016 en een overzicht van alle examenresultaten. Tijdens het schoolbezoek is ook het zorgplan nog overhandigd. De inspectie heeft de informatie uit deze documenten bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd;
- Schoolbezoek, waarbij in alle leerjaren de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen in de kernvakken Nederlands, Engels en Wiskunde en een aantal andere vakken waaronder economie en Spaans;
- Gesprekken met de locatiemanager en de directie en met de zorgcoördinator over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met leerlingen, leraren en ouders.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de directie. Daarbij was een vertegenwoordiging van het bestuur aanwezig.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 wordt een beschouwing gegeven over de geconstateerde kwaliteit en wordt deze onder andere gezien in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Daarnaast brengt de inspectie in de rapporten vanaf 2014 de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland in kaart.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 Kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Het kwaliteitsprofiel van het Schakelcollege, Aruba

Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

	1	2	3	4	5
1.1 * De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht. .				•	
1.2 * De leerlingen lopen weinig vertraging op in de opleiding.				•	

Kwaliteitsaspect 2: De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.

	1	2	3	4
2.1 * De aangeboden leerinhouden in de onderbouw voldoen aan de wettelijke vereisten.				•
2.2 * De aangeboden leerinhouden in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.				•
2.3 * De school met een substantieel percentage taalzwakke leerlingen heeft bij alle vakken een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 3: De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

	1	2	3	4
3.1 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.				•
3.2 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.				•
3.3 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.				•

Kwaliteitsaspect 4: Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.

	1	2	3	4
4.1 Ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				•
4.2 De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.				•
4.3 Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school.				•
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Kwaliteitsaspect 5: De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken

	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				•
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				•

Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

	1	2	3	4
6.1 De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				•
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 7: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•
7.3 De school gebruikt de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

	1	2	3	4
8.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.				•
8.2 * De school voert de zorg planmatig uit.				•
8.3 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.				•

Kwaliteitsaspect 9: De school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.				•
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.				•
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				•
9.6 De school waarborgt de kwaliteit van het schoolexamen en van andere toetsinstrumenten.				•
9.7 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.				•

Naleving

	ja	Nee
N1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N2b In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima.	•	

3 Beschouwing

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op het Schakelcollege, Oranjestad op Aruba en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

Het Schakel College in Oranjestad op Aruba is een particuliere school voor vmbo (alleen theoretische leerweg), havo en vwo. De school biedt diverse examens aan, waaronder de Arubaanse eindexamens (afname op Aruba) en Nederlandse staatsexamens. De Nederlandse staatsexamens leggen de leerlingen op Bonaire af, omdat dit Nederlands grondgebied is. De school heeft daarnaast sinds twee jaar een licentie om de Arubaanse landsexamens mavo en havo af te mogen nemen.

Het Schakel College startte haar activiteiten in september 2008 met een eerste klas. Tijdens het inspectiebezoek telt de school rond de 110 leerlingen. Het merendeel van deze leerlingen is van Arubaanse herkomst. De instroom van onderop is de laatste jaren vrij constant. Vanaf leerjaar 3 maakt de school expliciet onderscheid tussen vmbo-tl-, havo- en vwo-leerlingen. In het vierde leerjaar worden alle onderwijsvarianten aangeboden. Vorig schooljaar zijn relatief veel leerlingen van buiten het Schakelcollege in leerjaar 4 ingestroomd. In de bovenbouw zitten relatief minder leerlingen.

De schoolleiding bestaat uit een algemeen directeur (tevens directeur van de basisschool en de peuterspeelzaal die onder hetzelfde bestuur vallen) en een schoolleider specifiek voor het Schakel College. De schoolleider is eerstverantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. Sinds het begin van dit schooljaar beschikt de school over een full-time zorgcoördinator. De school werkt met bevoegde docenten, met eerste- of tweedegraads bevoegdheid. Vrijwel elk vak heeft inmiddels een dubbele bezetting van leraren.

Door de gestage groei wordt het huidige schoolgebouw te klein. Het bestuur heeft besloten tot nieuwbouw op het terrein naast basisschool De Schakel. De oplevering vindt naar verwachting in het eerste deel van 2016 plaats.

Gevolgen bezuinigingen Nederlands onderwijs buitenland

Het onderwijs wordt vrijwel geheel gefinancierd door de ouders/verzorgers van de leerlingen door middel van een ouderbijdrage per leerjaar. Vanwege de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland zal de ouderbijdrage worden verhoogd, om de vermindering van inkomsten vanuit de Nederlandse overheid te compenseren. Ten opzichte van het totale bedrag betreft dat een relatief beperkte verhoging. De drempel voor aanmelding van Nederlandse leerlingen tot het Schakelcollege wordt daarmee wel hoger. Het is daarom te verwachten dat meer ouders een beroep gaan doen op de regeling scholarship, die het Schakel College dankzij de hulp van sponsoren aan een beperkt aantal leerlingen aanbiedt.

Algemeen beeld

Het Schakel College bestaat nu 7 jaar en in de loop der jaren is een echte school voor voortgezet onderwijs neergezet, die goed draait. Alle indicatoren zijn tenminste als voldoende beoordeeld, het merendeel als goed. Sterke punten zijn de goede resultaten en de persoonlijke aandacht voor de leerlingen, in combinatie met de didactische en organisatorische kwaliteit van de lessen. De leraren hebben er plezier in hun vak te blijven ontwikkelen en de lessen zo goed mogelijk op de onderwijsbehoeften van de leerlingen af te stemmen. Het kwaliteitszorgsysteem functioneert goed en wordt verder uitgebouwd. Gezien de aangetroffen kwaliteit past de inspectie basistoezicht toe. Dat wil zeggen dat de school over vier jaar opnieuw bezocht zal worden.

Toelichting

Resultaten

De meeste leerlingen doen staatsexamen op Bonaire. Vanwege de groei van onderop zijn de mavo-examens inmiddels gedurende vier jaar afgenomen, de havo-examens drie jaar en de vwo-examens twee jaar. De examenresultaten zijn zonder meer goed te noemen, of het nu de Nederlandse staatsexamens betreft, de Arubaanse staatsexamens of de Arubaanse eindexamens, waarvoor in goed overleg met de leerlingen en ouders wordt gekozen. De school stuurt gericht op reductie van eventuele verschillen tussen school- en centrale examens.

De voortgang van leerlingen door de school heen vertoont eveneens een positief beeld. De school heeft inzichtelijk in beeld gebracht dat van doublures in beperkte mate sprake is en dat een aantal leerlingen opstroomt, terwijl afstroom nauwelijks voorkomt.

Onderwijspraktijk

De school beschikt over eigentijdse methodes, materialen en leermiddelen. Diverse ict-toepassingen maken daar stelselmatig deel van uit, bij alle vakgebieden. Er is ruimschoots onderwijstijd gepland in alle leerjaren. Lesuitval komt vrijwel niet voor en het team ziet nauwgezet toe op ongeoorloofd verzuim. Sinds de leerplichtwet van kracht is geworden zijn daarover contacten met de Arubaanse overheid.

Het pedagogisch klimaat is een uitgesproken sterk punt van de school. Leerlingen voelen zich echt 'gezien' en voelen zich thuis op school. De betrokkenheid van leerlingen bij de lessen is door de persoonlijke benadering hoog. Het Schakel College is een veilige school voor zowel leerlingen als leraren. De klassenorganisatie is goed op orde. De lessen zijn goed voorbereid en verlopen soepel. Binnen de lessen stemmen de leraren hun instructies en de daarop aansluitende verwerking af op de verschillende niveaus. De relatief geringe omvang van de groepen maakt dit mede mogelijk, maar ook het enthousiasme en de professionaliteit van de leraren zijn gunstige factoren. De school heeft de leerstof goed ingedeeld over en binnen de leerjaren. In de onderbouw zijn vakken geclusterd. De route naar de examens is helder uitgelijnd. Per vak zijn er studiewijzers, waarvan de opzet uniform is. De leerlingen hebben via een elektronische leeromgeving toegang tot de leerstof en zicht op hun vorderingen. Voor taalzwakke leerlingen voorziet de school in extra woordenschatonderwijs en ondersteuning. Indien het aantal zij-instromers relatief hoog blijft, is het goed ook op deze groep gerichte (taal-)ondersteuning in te zetten.

Een sterk punt van de school is het systematisch volgen van de leerlingen en de zorg die indien nodig verleend wordt. De school hanteert landelijk genormeerde toetsen voor de kernvakken. Als blijkt dat leerlingen extra zorg nodig hebben komt dit aan de orde in leerlingenbesprekingen, die drie keer per jaar worden gehouden. De zorgcoördinator speelt een belangrijke rol bij de toewijzing en organisatie van de zorg. Zo nodig stelt de school handelingsplannen op. Zowel de ouders als de leerlingen waarmee de inspectie sprak zijn erg tevreden over de kwaliteit van het onderwijs en de informatievoorziening over school organisatorische zaken. Ouders hebben makkelijk toegang tot de docenten en leerlingen kunnen zaken inbrengen via de leerlingenraad.

Kwaliteitszorg

De school heeft een goed functionerend systeem van kwaliteitszorg. Dit wordt dit jaar nog verder verbeterd met de ingebruikname van een afzonderlijk instrument om de diverse kwaliteitsaspecten beurtelings in beeld te brengen. Enquêtes onder klantgroepen maken al langer deel uit van het kwaliteitsbeleid. De school neemt verschillende vormen van landelijk genormeerde toetsen af, gericht op de vorderingen in de kernvakken. Daarnaast houden de leraren zelf ook de vorderingen op tussentijdse toetsen per vakgebied bij. Omdat ook de intake zorgvuldig gebeurt, kan gesteld worden dat de school haar leerlingen goed kent. Het Schakel College analyseert regelmatig haar resultaten en past waar nodig werkwijzen aan. Het jaarplan vertoont een veelheid aan acties en verbeteracties. Het is goed om deze laatste apart te benoemen en daarin ook tot prioriteitenkeuzes te komen. Dit schooljaar vraagt de nieuwbouw het nodige van bestuur en management. Veel werkwijzen zijn vastgelegd en daarmee geborgd. Leraren kunnen didactieken die zij ontwikkelen en gebruiken nog meer uitwisselen en onderling afstemmen. Leraren hebben behoefte aan de ontwikkeling van de wijze waarop zij hun vak uitoefenen. Dat toont hun professionaliteit. De school waarborgt de kwaliteit van de examens en heeft daarvoor onder andere contacten met de Arubaanse onderwijsinspectie. Leraren van het Schakel College nemen deel aan Arubaanse examencommissies. Zoals eerder vermeld waarderen ouders de communicatie vanuit school. Het verdient aanbeveling dat ook zeer regelmatig te doen over de ontwikkelingen van de nieuwbouw, vooral in de komende fase dat er allerlei praktische keuzes moeten worden gemaakt.

4 Vervolg van het toezicht

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.